БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хишиг-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2022/89/НА-СТА-ТШ3

Дарга,
тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр
Утас: 70342580 Цахим хаяг: Ankhbayard@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716 Цахим хаяг: Enkhtsoodolj@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: П.Содном
Утас: 70342495 Цахим хаяг: Sodnomp@audit.gov.mn

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Булган аймаг

2022 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт .... **Error! Bookmark not defined.**
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 5
3. Аудитын тайлан.. 10
3.1 Ерөнхий зүйл.. 10
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11
3.4 Материаллаг байдал 11
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.. 12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.. 12
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.. 13
3.8 Аудитын гол асуудал 13
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 13
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 14
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.. 14
4. Аудитын илрүүлэлт 14
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-3259
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2022.02.25 № 93

танай ______________ ны № ______________ т

ХИШИГ-ӨНДӨР СУМЫН
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Б.БААСАНСҮРЭН ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хишиг-Өндөр сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

D:/bichighereg/2022A4toot

006020154

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.АНХБАЯР

D:/bichighereg/2022A4toot

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	59,269,826.40	55,285,960.88
33	АВЛАГА	8,850,000.00	-
335	Бусад авлага	8,850,000.00	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	8,850,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	50,419,826.40	55,285,960.88
351	Түүхий эд материал	5,266,500.00	5,336,100.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	5,108,500.00	5,117,900.00
35130	Эм боох материал	158,000.00	218,200.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	7,797,839.40	13,105,073.88
354	Хангамжийн материал	37,239,887.00	36,844,787.00
35410	Бичиг хэргийн материал	459,650.00	176,900.00
35420	Аж ахуйн материал	23,592,737.00	25,158,197.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	9,329,000.00	8,064,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	225,000.00	225,000.00
35450	Барилгын засварын материал	1,513,000.00	247,500.00
35460	Хүнсний материал	1,201,600.00	918,190.00
35470	Бусад хангамжийн материал	918,900.00	2,055,000.00
35500	Биологийн хөрөнгө	115,600.00	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	463,588,274.16	444,491,204.80
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	463,588,274.16	444,491,204.80
392	Биет хөрөнгө	450,652,274.16	431,892,704.80
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	763,601,311.32	763,601,311.32
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(379,384,453.71)	(396,096,565.11)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	35,551,900.00	46,202,700.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,125,229.70)	(20,139,824.43)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	68,756,919.00	69,206,919.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,170,673.75)	(34,304,336.98)
39217	Ном	3,422,501.00	3,422,501.00
393	Биет бус хөрөнгө	12,936,000.00	12,598,500.00
39301	Програм хангамж	1,350,000.00	1,350,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(337,500.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,586,000.00	11,586,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	522,858,100.56	499,777,165.68
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	522,858,100.56	499,777,165.68
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	522,858,100.56	499,777,165.68
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	118,320,473.00	118,320,473.00
51101	Өмч: - төрийн	118,320,473.00	118,320,473.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	80,623,383.70	57,542,448.82
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	80,623,383.70	80,623,383.70
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(23,080,934.88)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	323,914,243.86	323,914,243.86
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	522,858,100.56	499,777,165.68

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	384,151,800.00	382,413,045.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	364,652,100.00	330,708,300.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,231,000.00	2,880,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,231,000.00	2,880,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	8,231,000.00	2,880,000.00
122	Тусламжийн орлого	-	849,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	849,000.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	356,421,100.00	326,979,300.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	356,421,100.00	326,979,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	19,499,700.00	51,704,745.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	200,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	200,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	19,499,700.00	51,504,745.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	19,499,700.00	51,504,745.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	395,928,262.44	405,493,979.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	395,928,262.44	405,493,979.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	342,531,886.44	380,589,691.88
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	234,188,465.00	241,172,479.00
210101	Үндсэн цалин	167,116,549.00	142,324,272.00
210102	Нэмэгдэл	42,661,976.00	75,280,357.00
210104	Урамшуулал	24,409,940.00	23,567,850.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,860,331.00	32,247,553.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,277,908.00	22,679,595.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,401,982.00	2,347,422.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,914,569.00	1,937,021.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	478,715.00	472,086.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,787,157.00	4,811,429.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,225,458.00	50,878,535.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,497,515.00	3,344,812.00
210302	Түлш, халаалт	18,667,943.00	47,221,664.00
210303	Цэвэр, бохир ус	60,000.00	312,059.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,362,953.06	4,397,473.00
210401	Бичиг хэрэг	855,350.00	793,250.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,237,133.06	1,373,670.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	483,700.00	480,000.00
210404	Ном, хэвлэл	-	67,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	695,720.00	789,050.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	976,500.00	718,100.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	25,000.00	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	89,550.00	176,403.00
2105	Нормативт зардал	18,012,390.00	11,689,937.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	267,600.00	47,900.00
210502	Хоол, хүнс	16,987,940.00	10,736,247.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	756,850.00	905,790.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,400.00	2,189,850.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	390,000.00
210604	Урсгал засвар	2,400.00	1,799,850.00
2107	Томилолт, зочны зардал	304,000.00	126,000.00

210702	Дотоод албан томилолт	304,000.00	126,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	677,500.00	1,359,590.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	461,500.00	1,359,590.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,898,389.38	36,528,274.88
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,130,000.00	497,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,868,090.00	5,833,005.52
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	27,900,299.38	30,197,869.36
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	53,396,376.00	24,904,288.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	598,300.00	537,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	598,300.00	537,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	52,798,076.00	24,366,388.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	52,798,076.00	24,366,388.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(11,776,462.44)	(23,080,934.88)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	567,152.03	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	392,152.03	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	175,000.00	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(567,152.03)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(12,343,614.47)	(23,080,934.88)

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	118,320,473.00	323,914,243.86	92,966,998.17	535,201,715.03
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**118,320,473.00**	**323,914,243.86**	**92,966,998.17**	535,201,715.03
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(12,343,614.47)	(12,343,614.47)
C08	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**118,320,473.00**	**323,914,243.86**	**80,623,383.70**	**522,858,100.56**
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**118,320,473.00**	**323,914,243.86**	**80,623,383.70**	**522,858,100.56**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**118,320,473.00**	**323,914,243.86**	**80,623,383.70**	**522,858,100.56**
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	(23,080,934.88)		(23,080,934.88)
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**118,320,473.00**	**323,914,243.86**	**57,542,448.82**	499,777,165.68

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	385,613,280.00	381,649,255.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	366,113,580.00	329,944,510.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	9,692,480.00	2,965,210.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	9,692,480.00	2,965,210.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,692,480.00	2,965,210.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	356,421,100.00	326,979,300.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	356,421,100.00	326,979,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	19,499,700.00	51,704,745.00

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	200,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	200,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	19,499,700.00	51,504,745.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	19,499,700.00	51,504,745.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	374,235,780.00	373,957,455.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	374,235,780.00	373,957,455.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	320,839,404.00	348,991,067.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	234,188,465.00	241,172,479.00
210101	Үндсэн цалин	167,116,549.00	142,324,272.00
210102	Нэмэгдэл	42,661,976.00	75,280,357.00
210104	Урамшуулал	24,409,940.00	23,567,850.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,860,331.00	32,247,553.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,277,908.00	22,679,595.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,401,982.00	2,347,422.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,914,569.00	1,937,021.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	478,715.00	472,086.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,787,157.00	4,811,429.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,026,408.00	50,505,195.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,497,515.00	3,344,812.00
210302	Түлш, халаалт	13,998,893.00	46,797,724.00
210303	Цэвэр, бохир ус	530,000.00	362,659.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,191,450.00	5,068,570.00
210401	Бичиг хэрэг	499,700.00	496,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,259,430.00	1,258,920.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	483,700.00	480,000.00
210404	Ном, хэвлэл	-	67,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,697,820.00	1,694,750.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,250,800.00	1,071,300.00
2105	Нормативт зардал	16,792,100.00	14,231,140.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	63,000.00	63,100.00
210502	Хоол, хүнс	16,123,150.00	13,553,950.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	605,950.00	614,090.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	1,347,250.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	347,700.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	999,550.00
2107	Томилолт, зочны зардал	304,000.00	126,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	304,000.00	126,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	696,800.00	1,564,640.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	480,800.00	1,564,640.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,779,850.00	2,728,240.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,167,450.00	1,089,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,612,400.00	1,638,340.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	53,396,376.00	24,966,388.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	598,300.00	600,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	598,300.00	600,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	52,798,076.00	24,366,388.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	52,798,076.00	24,366,388.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	11,377,500.00	7,691,800.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	11,377,500.00	7,691,800.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	11,377,500.00	7,691,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	11,377,500.00	7,691,800.00

222001	Тоног төхөөрөмж	-	7,691,800.00
223001	Бусад хөрөнгө	11,377,500.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(11,377,500.00)	(7,691,800.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	378646200.00	357082867.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	378646200.00	349391067.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	378046200.00	348791067.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	247005100.00	241172479.00
210101	Үндсэн цалин	151415200.00	142324272.00
210102	Нэмэгдэл	68452400.00	75280357.00
210104	Урамшуулал	27137500.00	23567850.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33505700.00	32247553.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	23625600.00	22679595.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2502000.00	2347422.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1944000.00	1937021.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	494000.00	472086.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4940100.00	4811429.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50666900.00	50505195.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3400000.00	3344812.00
210302	Түлш, халаалт	46904200.00	46797724.00
210303	Цэвэр, бохир ус	362700.00	362659.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7924900.00	4868570.00
210401	Бичиг хэрэг	500000.00	496600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1260000.00	1258920.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	483,700.00	480,000.00
210404	Ном, хэвлэл	68,800.00	67,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,000.00	1,494,750.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,112,400.00	1,071,300.00
2105	Нормативт зардал	28,519,800.00	14,231,140.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	63,100.00	63,100.00
210502	Хоол, хүнс	27,842,600.00	13,553,950.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	614,100.00	614,090.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,000,000.00	1,347,250.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00	347,700.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	999,550.00
2107	Томилолт, зочны зардал	129,500.00	126,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	129,500.00	126,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,566,000.00	1,564,640.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,566,000.00	1,564,640.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,728,300.00	2,728,240.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,089,900.00	1,089,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,638,400.00	1,638,340.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	600,000.00	600,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	600,000.00	600,000.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	600,000.00	600,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	7,691,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	7,691,800.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	7,691,800.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	54,469,955.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	51,504,745.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	-	51,504,745.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	2,965,210.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	2,965,210.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	200,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	200,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	200,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	200,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	200,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	200,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	200,000.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд санхүүгийн тайлан, бүртгэлд гарсан алдаа зөрчилтэй, холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг аудитор З.Ганбаатар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Ж.Энхцоодол, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Анхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хишиг-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 08 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хишиг-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэг нь “СӨБ-д хамрагдах шаардлагатай сумын тойргийн хүүхдийн бүрэн хамруулах, багшийн хөгжлийг дэмжих. Хүүхэд хөгжүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх” гэсэн эрхэм зорилгыг хүрээн 5 зорилтын хэрэгжүүлэхээр төлөвлөжээ. Үүнд:

1. Цэцэрлэгийн бүлэг дүүргэлтийг стандартын түвшинд хүргэх,
2. Цэцэрлэгийн барилгын их засварыг гүйцэтгэх өргөтгөх замаар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх,
3. Багш ажилчдын мэдлэг, мэргэшил, ур чадварыг нэмэгдүүлэх сургалтын чанарыг сайжруулж шинэ багш төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ,
4. Хүүхдийг эрүүл шим тэжээллэг хоол хүнсээр хангаж,
5. хүнсний аюулгүй байдалд хяналт тавьж, чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэн гэсний дагуу хяналт шалгалт цаг тухайд нь хийж гүйцэтгэжээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Хишиг-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн бүтэц орон тоонд дотоод аудит байхгүй бөгөөд дээд шатны төсөв захирагчийн санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын хэлтэс 2021 онд төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хишиг-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны үр дүнгийн нийт зардлын 374.сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 3.7 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 2.6 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хишиг-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 19.1 сая төгрөгөөр буурсан нь тухай жилийн элэгдэлтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/Мян.төг /

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	0
Авлага	8,850.0	0	8,850.0
Урьдчилгаа	0	0	0
Бараа материал	50,419.8	55,285.9	-4,866.1
Үндсэн хөрөнгө	463,588.3	444,491.2	19,097.0
Нийт хөрөнгө	522,858.1	499,777.2	23,080.9
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	522,858.1	499,777.2	23,080.9
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	522,858.1	499,777.2	23,080.9

Авлага: Тайлант онд авлагын эхний үлдэгдэл болох 8.9 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулж тайлант онд 0 төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Бараа материал: Бараа материалын оны эхний үлдэгдэл 50.4 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 55.3 сая төгрөг болж өмнөх оноос 4.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 32.7, үнэ төлбөргүй 0.3 нийт 33.1 сая төгрөгийн бараа материал нэмэгдсэнээс үүссэн байна.

Үндсэн хөрөнгө: Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 463.6, эцсийн үлдэгдэл 444.5 сая төгрөг болж өмнөх оноос 19.1 сая төгрөгөөр буурсан байна. Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 7.7, үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 3.4 сая төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдэж, тайлант онд шилжүүлсэн болон акталж данс бүртгэлээс хассан хөрөнгө байхгүй байна.

Өр төлбөр: Тайлант онд өр төлбөрийн үлдэгдэлгүй байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 489.5 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлж 111.0 сая төгрөгөөр бууруулан 378.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийн 71801 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 378.5 сая төгрөгийн төсөв баталснаас орон нутгийн төсвөөс 51.5 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 3.0, тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 327.0 сая төгрөг нийт 381.5 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж,

урсгал үйл ажиллагаанд 357.1 сая төгрөгийг зарцуулж 24.4 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Боловсрол соёл урлагийн газраас 0.2 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж. Үүнээс 0.2 сая төгрөгийг зарцуулж 0 сая төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй байна.

Аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй онцолсон бусад асуудал буюу Монгол Улсын Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилттэй холбоотой дараах асуудлууд байна. Үүнд:

- Тус байгууллага 2021 оны батлагдсан төсөвт зардлын 6.4 хувиар буюу 24,366.4 мянган төгрөгийн хэмнэлт гаргаж ажилласан,
- Байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээний батлагдсан төсвөөс 161.7 мянган төгрөгийг хэмнэсэн байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тайлан үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх асуудлууд үүсээгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Таван сая төгрөгөөс дээш 21 удаагийн 213,820.8 мянган төгрөгийн гүйлгээг мэдээлээгүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.5 дэх заалтыг зөрчсөн байна. Энэ нь Шилэн дансны тухайн хуулийн 4.1.1.мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх, 4.1.3.тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх гэсэн заалтуудыг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Байгууллагын эзэмшилд бүртгэлтэй 37 нэр төрлийн 13,403.8 мянган төгрөгийн элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлээгүй тайланд тусгасан нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын хорооны 271 тоот тогтоолоор баталсан 7.1-д заасан "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийг ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шилэн дансны цахим хуудсанд төсөв, өмч хөрөнгөтэй холбоотой тушаал шийдвэр, таван сая төгрөгөөс дээш орлогын мөнгөн гүйлгээг мэдээлээгүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" 6.4.5-д "6.4.5.цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны аудитаар нийт 523,900.4 мянган төгрөгийн 7 алдаа зөрчил илэрснээс, 1,350.0 мянган төгрөгийн 1 алдааг залруулж, 6,050.6 мянган төгрөгийн 5 төлбөрийн актыг улсын төсөвт төвлөрүүлэхээр тогтоож, 6,105.3 мянган төгрөгийн зөрчилд таслан зогсоох 1 албан шаардлага өгч, 51,691.9 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн байна.

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт			Зөрүү	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь	Тоо	Дүн
Төлбөрийн акт	5	5,990.6	3	2,835.1	47.3%	2	3,155.5
Албан шаардлага	1	6,105.3	1	6,105.3	100%	-	-
Зөвлөмж	2	51,691.9	2	51,691.9	100%	-	-
Нийт дүн	**8**	**63,787.8**	**6**	**60,632.3**	**82.4%**	**2**	**3,155.5**

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 227,508.4 мянган төгрөгийн 5 алдаа зөрчил илэрснээс, 176.4 мянган төгрөгийн 1 алдааг залруулж, 107.6 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн актыг тогтоож, 213,820.0 мянган төгрөгийн зөрчилд таслан зогсоох 1 албан шаардлага өгч, 13,403.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн байна.

4.1 Залруулсан алдаа

Акталж устгасан 176.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг худалдан зарцуулсан гэж бичилт хийснийг НББ-ийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлтөд гарсан алдааг алдаа гарсан шалтгаан, залруулах аргыг тодорхой тусгасан баримт, тайланг үндэслэн залруулах бөгөөд зөвшөөрсөн болон залруулга хийсэн албан тушаалтан гарын үсэг зурж баталгаажуулна." 15.2 дахь "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна." гэсэн заалтын дагуу залруулга хийсэн.

4.2 Төлбөрийн акт

Тайлант онд анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу 107,550.0 төгрөгийн шатахууныг зарцуулсан байна. Энэ нь санхүүгийн тайлангийн иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, тохиолдсон байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн байдал: Төлбөрийн акт тогтоосон.

4.3 Албан шаардлага

Таван сая төгрөгөөс дээш 21 удаагийн 213,820.9 мянган төгрөгийн гүйлгээг мэдээлээгүй нь шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.4 дэх заалтыг зөрчсөн байна. Энэ нь Шилэн дансны тухайн хуулийн 4.1.1.мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх, 4.1.3.тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх гэсэн заалтуудыг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй.

Шийдвэрлэсэн байдал: Албан шаардлага өгсөн.

Шилэн дансны цахим хуудсанд төсөв, өмч хөрөнгөтэй холбоотой тушаал шийдвэр, таван сая төгрөгөөс дээш орлогын мөнгөн гүйлгээг мэдээлээгүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" 6.4.5-д "6.4.5.цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8-д "...төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр;" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн байдал: Албан шаардлага өгсөн.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой

1.1. *<u>Илрүүлэлт:</u>*

Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн бүртгэлд элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 37 төрлийн 13.4 сая төгрөгийн хөрөнгүүдийг дахин үнэлээгүй, данс бүртгэлээс хасаагүй тайланд тусгасан байна.

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын хорооны 271 тоот тогтоолоор баталсан 7.1-д заасан "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийг ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

1.2. <u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

Элэгдлийн нийт хэмжээ ашиглалтын хугацаагаараа балансын үнээ бүрэн нөхсөн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох болон данс бүртгэлээс хасах арга хэмжээ авч ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хишиг-Өндөр сумын цэцэрлэг	4	227.5	1	0.2	1	0.1	1	213.8	1	13.4
Нийт дүн		4	227.5	1	0.2	1	0.1	1	213.8	1	13.4